

DVADSIATA PIATA NEDEĽA CEZ ROK B

V dnešných časoch sa už takmer vôbec nestretáme so slovami ako sluha alebo služka. Slovo „služiť“ sa mnohým ľuďom nepáči a najradšej by ho vytreli zo slovníka.

Lenže podľa Pána Ježiša platí aj v našich časoch slovo „služiť“, lebo povedal: „Kto chce byť prvý, nech je sluha všetkých.“ K takémuto neslýchanému výroku došlo preto, lebo počul, ako sa učeníci medzi sebou hádajú, že kto z nich bude prvý v Ježišovom kráľovstve. Aj preto prišla za Ježišom matka dvoch učeníkov Jakuba a Jána s prosbou, aby ich v jeho kráľovstve posadil jedného sprava a druhého zľava. Vieme, že Ježiš mal s učeníkmi problémy, lebo nedokázali pochopiť jeho mesiášske poslanie tak, ako im to On vysvetľoval. Preto sa radikálne stavia proti takejto ich predstave.

V Ježišovom kráľovstve platia iné hodnoty ako v ľudskej spoločnosti, lebo nie ten, kto sa povyšuje nad ostatných, ale ten, kto je služobníkom všetkých, je na tom lepšie. Sám povedal o sebe: „Neprišiel som, aby sa mi slúžilo, ale aby som slúžil iným.“ Dokázal to apoštolom prakticky aj pri Poslednej večeri, keď sa prepásal zásterou a začal apoštolom umývať nohy, čo robili otroci alebo sluhovia svojim pánom. Keď sa Peter ohradil, tak im Ježiš povedal: „Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, čo som je urobil vám“ (Jn 13, 15). Sv. Pavol v liste Filipanom 2, 7 napísal, že Ježiš: „Prijal prirodzenosť sluhu.“ Stal sa obyčajným človekom, narodil sa v maštali, žil v Nazarete ako skromný a chudobný remeselník a tiež sa vyjadril na začiatku verejného pôsobenia, že „nemal, kam by hlavu sklonil.“ Celé jeho verejné pôsobenie spočívalo v službe tým, ktorí ho žiadali o uzdravenie z rôznych chorôb, povzbudzoval pri hlásaní evanjelia, potešoval, nasycoval, kriesil z mŕtvych a nadovšetko položil svoj život na kríži, aby každý kto v neho uverí, mal zabezpečenú cestu k Bohu.

Keď si všímame Ježišov život, tak nás nim provokuje k novému postoju voči službe. Vo svetle jeho učenia a života služba nie je niečo ponížujúce, a tak sa stráca charakter otroctva. V Ježišovom podaní je služba čosi vznešené, radostné, čo nás okrášľuje, ozdobuje, a tak robí náš život tu na zemi šťastným. Preto nemohli by sme byť dobrými kresťanmi, keby sme nedokázali pomôcť človeku v núdzi. Nemohli by sme byť dobrými kresťanmi, keby sme sa vyhovárali, že pre službu bližnému nemáme čas alebo by sme si povedali, že čo mňa po kom, nech sa každý stará sám o seba. Nemohli by sme byť dobrými kresťanmi, keby sme pre bližného nemali milého slova, pozdravu alebo láskavého úsmevu.

Veľa sa hovorilo a aj hovorí o „láske k bližnému“, ale nezdá sa nám, že tento výraz zovšednel, a preto by sme ho mali nahradiť novým výrazom: „služba bližnému?“ Výraz „láska k bližnému“ sa totiž umiestňovalo viac v mysli a v

ústach. Výraz „služba bližnému“ sa odohráva v rukách a nohách a Ježiš si dal prebodnúť práve ruky a nohy v službe bližným.

Každý z nás pozná meno Matka Tereza z Kalkaty. Narodila v roku 1910 v Macedónsku albánskym rodičom. Od mladého veku bola odhodlaná venovať svoj život náboženským službám. Keď mala 18 rokov, vstúpila do kláštora v Írsku, kde získala meno Tereza od sv. Terézie z Lisieux. Po noviciáte odišla do Kalkaty v Indii, kde vyučovala dievčatá z bohatých rodín. Keď sa ale neraz pozrela cez bránu školy na ulicu, videla hrozný obraz biedy. Neďaleko brány ležal starček postihnutý malomocenstvom, vysilený, špinavý a hladný. Vyšla k nemu, aby ho ošetrila, no nebol to len on, ale množstvo podobne trpiacich ako tento starček. Mala všímavé oči k potrebám druhých a jej srdce sa stále viac dotýkalo pohľadom na trpiacich úbožiacov, ktorí umierali na uliciach Kalkaty. Cítila nutnosť niečo pre nich urobiť. Keď sa 10. 9. 1946 nočným rýchlikom vracala do Darjeelingu na výročné exercície, došlo v nej k novému povolaniu, ktoré označila za povolanie v povolani. Ježiš jej odhalil túžbu svojho srdca - vyžarovať svoju lásku na tých najúbohejších skrze ktorých - túžil po obeti lásky. Pod vplyvom vnútorného svetla sa Matka Tereza rozhodla pre ďalšiu radikálnu zmenu života v prospech najúbohejších v Kalkate. Miestny jezuitský arcibiskup bol zo začiatku proti jej rozhodnutiu ísť žiť medzi bezdomovcov, ale ako rehoľný predstavený nemal nič proti tomu, aby o svojom zámere napísala pápežovi. Pápež Pius XII., schválil Teréziin zámer žiť a pracovať medzi úbožiacmi s Bohom, ako jediným Ochrantom.

Terézia mala 38 rokov, keď 17. 8. 1948 vymenila zaistený a pohodlný život v Kongregácii loretánskych sestier za život na ulici bez akýchkoľvek prostriedkov. Rehoľné rúcho kongregácie nahradila rúchom chudobných, teda bielym sári s modrým lemovaním. Bola presvedčená o jedinej istote, že Boh je s ňou a ona má konať Božie dielo. Základnú prípravu k ošetrovateľskej starostlivosti získala na American Medical Missionary Sisters, kde prešla kurzami základov hygieny, ošetrovateľstva a pôrodnictva. Z kurzu odišla, dá sa povedať, do brlohu biedy. Začala navštevovať rodiny, v ktorých deti potrebovali zdravotnú pomoc a pri ceste sa ujala ženy, ktorá umierala hladom a na tuberkulózu. Silu ku svojmu povolaniu, teda slúžiť tým najúbohejším, čerpala neustále z každodenného spojenia s Ježišom v Eucharistii. Jeho láska bola jej silou.

Pri poskytovaní pomoci deťom prenikala Terézia do najopustenejších zákutí. Stretávala sa s ťažko postihnutými deťmi, ktoré od hladu liezli po štyroch a prosili o trochu jedla. Raz našla na odpadkoch polomŕtvu ženu, pohryzenú od myší a mravcoch. Odniesla ju do nemocnice, kde ju odmietali prijať. S Teréziou však nepohli. Odmietla s ňou odísť, a tak ju nakoniec prijali, čo ženu zachránilo. Na

jar 1949 mala prvé pomocníčky a asi začiatkom nasledujúceho roku sa k nej pripojila skupina bývalých žiačok zo St. Mary's School. Tak začala vznikať kongregácia Sestier misionárok lásky. Svet začal Matku Terezu obdivovať. Najvýznamnejším ocenením bola Nobelova cena za mier v r.1979. Keď ju 10. decembra v Oslo preberala, povedala: Dnes je najväčším nebezpečenstvom pre mier zločin proti nenarodenému dieťaťu. Keď matka dokáže zabiť vlastné dieťa, čo zadrží ľudí od toho, aby sa navzájom nevraždili? Od roku 1980 začala Matka Tereza otvárať domy takmer vo všetkých štátoch s komunistickým režimom, v Sovietskom zväze, v Albánsku, na Kube aj v Československu.

Od roku 1990 sa Matke Tereze zhoršoval zdravotný stav. Mala ťažkosti so srdcom,

prežila ochorenie pľúc aj ľadvín a tiež trpela pokročilou artritídou. Keď mala 87 rokov

bola taká vyčerpaná, že posledný infarkt myokardu v septembri 1997 neprežila. K slávnosti blahorečenia došlo v Ríme 19. októbra 2003, teda v deň, keď Cirkev slávila Svetový deň misií. V príhovore pápež Ján Pavol II. zdôraznil tie isté slová, ktoré sme počuli v dnešnom evanjeliu. Na jej svätorečenie 4. septembra 2016 pápežom Františkom prišlo podľa talianskej polície cez 120 tisíc ľudí. Tato kanonizácia patrila k mimoriadne významnej udalosti Svätého roku milosrdenstva.

© Tento životopis spracoval Ján Chlumský

Po prečítaní tohto skráteného životopisu cítime, že „služba bližným“ je sympatickejšia a prítiažlivejšia než doteraz. Verme, že služba bližným naozaj skrášli náš kresťanský život, ale s podmienkou, že nás každého zaväzuje. K tomu nás povzbudzuje Ježišov príklad a jeho sila lásky, s ktorou sa postupne staneme služobníkmi a služobnicami bližných.

Pripravil Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.